

Κωνσταντίνος Σημίτης
Καθηγητής Πανεπιστημίου
Βουλευτής Α΄ Πειραιά

Λευκωσία 8 Μαΐου 1991

Δελτίο Τύπου

Ο καθηγητής Κώστας Σημίτης, βουλευτής Α΄ Πειραιά και μέλος του Ε.Γ. του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην ομιλία του "για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και την ελληνική πολιτική" στο Εκπαιδευτικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα της Λαϊκής Τράπεζας Κύπρου, τόνισε μεταξύ άλλων και τα εξής :

" Ο πολιτικός χάρτης της ευρύτερης Ευρώπης αλλάζει. Οι χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού αναζητούν τη νέα τους ταυτότητα, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα προχωρά στην Οικονομική, Νομισματική και Πολιτική Ένωση. Το ΝΑΤΟ, η ΔΑΣΕ, η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκουν επαναπροσδιορισμό και αναβάθμιση του ρόλου τους. Στα Βαλκάνια η κατάσταση είναι όσο ποτέ εύθραυστη. Οι ΗΠΑ επιδιώκουν, μετά την κατάρρευση του διπολικού συστήματος και την αποτελεσματική επέμβασή τους στην Κρίση του Περσικού να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο επόπτευσης της διεθνούς τάξης και η Τουρκία την μεγιστοποίηση των πολιτικών, οικονομικών και στρατιωτικών ωφελημάτων από τη διαγραφόμενη μακροχρόνια αστάθεια στην περιοχή γύρω από αυτή.

Βρισκόμαστε στην εναρκτήρια φάση μιάς νέας χαρτογράφησης της πολιτικής πραγματικότητας στην οποία ανήκουμε και θέσπισης ενός νέου συστήματος που θα καθορίζει το πλαίσιο και τους κανόνες παιχνιδιού του αυριανού κόσμου.

Στην Ελλάδα η εσωτερική πολιτική πραγματικότητα έχει απορροφήσει από το 1988 και μετά την προσοχή και την δραστηριότητα πολιτικών και πολιτών.

Όμως οι εξελίξεις στην Ευρώπη και στη διεθνή σκηνή τρέχουν παρά την εσωστρέφειά μας. Χρειάζεται η εκπόνηση μιάς ευρύτερης εξωτερικής πολιτικής που θα καθορίζει και τις θέσεις και τους στόχους μας στις διαγραφόμενες εξελίξεις στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ειδικότερα.

Τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Ελλάδας βρίσκονται στην διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και συνεπώς πρέπει να συμβάλλουμε στην προώθηση τόσο της Πολιτικής όσο και της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Η πολιτική αυτή δεν μπορεί ωστόσο να προωθηθεί λόγω της αντικειμενικής αδυναμίας της ελληνικής οικονομίας να συμπορευθεί στους ρυθμούς και στους κανόνες της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας καθιστά επιτακτική την ενίσχυση του εσωτερικού μετώπου με μιά συνεκτική και αποτελεσματική σταθεροποιητική πολιτική. Αποτελεί αυτό όρο όχι μόνο για την έξοδο από την οικονομική κρίση αλλά και για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας μας στις σχέσεις μας με την Κοινότητα και τους άλλους διεθνείς εταίρους. Διαφορετικά κινδυνεύουμε να μείνουμε στο περιθώριο όλων των κοινοτικών αλλά και διεθνών εξελίξεων.

Η προοπτικής της πολιτικής ένωσης συνιστά ένα περισσότερο περίπλοκο πρόβλημα. Πρέπει από τα περισσότερα "ισοδύναμα" σενάρια που συζητούνται για τη διαδικασία και μορφή της πολιτικής ένωσης να επιλέξουμε εκείνο που θα διασφαλίζει την κοινοτική συνοχή, την ισότιμη συμμετοχή στην διαδικασία λήψης αποφάσεων, την κοινοτική αλληλεγγύη, την θεσμική κατοχύρωση των αρχών που διέπουν μιά δημοκρατικά οργανωμένη πολιτεία.

Ειδικότερα όσον αφορά την εξωτερική πολιτική τα κράτη-μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν την ελευθερία των επιλογών τους για μείζονα εθνικά θέματά τους. Μιά κοινή εξωτερική πολιτική δεν είναι αναγκαστικά και ενιαία. Οι Ελληνοτουρκικές σχέσεις, το Κυπριακό πρόβλημα, οι εξελίξεις στα Βαλκάνια καθιστούν αυτή τη θέση αναγκαία για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των Εθνικών μας θεμάτων.

Το Κυπριακό δεν είναι μόνο πρόβλημα της διεθνούς κοινωνίας. Είναι πρόβλημα και της Ευρώπης σε μιά περίοδο διεθνών ανακατατάξεων. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα και να επιδιώξει τη λύση του σύμφωνα με τις αρχές της πολιτειακής συγκρότησης των κοινωνιών που την αποτελούν. Πρέπει να αναζητήσουμε τις πρωτοβουλίες εκείνες που θα επικεντρώσουν την προσοχή των κοινοτικών οργάνων στο Κυπριακό πρόβλημα.

Όσον αφορά την κοινή αμυντική πολιτική η Ελλάδα θα πρέπει να στηρίζει κάθε προσπάθεια που θα είχε ως συνέπεια την αυτόματη προστασία της από εξωτερικούς κινδύνους, αφού το ΝΑΤΟ δεν παρέχει τέτοια εξασφάλιση. Η δραστηριοποίηση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να έχει ισοδύναμο αποτέλεσμα αν μετείχαν σ' αυτή όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Τέλος, η πολιτική ένωση πρέπει να συμπεριλάβει τη διεύρυνση της κοινοτικής αρμοδιότητας και σε άλλους τομείς πολιτικής, όπως η Ευρώπη των πολιτών, η κοινωνική χάρτα, η περιβαλλοντική προστασία, η έρευνα και τεχνολογία, η επαγγελματική εκπαίδευση, η ενέργεια, η υγεία, η προστασία του καταναλωτή.

Πρέπει να προωθηθούν πολιτικές που αγγίζουν άμεσα ή έμμεσα τον Ευρωπαίο πολίτη και τον εργαζόμενο αν θέλουμε η οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης να στηρίζεται στην ενεργό πρωτοβουλία των λαών της Ευρώπης.